

Conspectus materiae tomi secundi.

Prolegomena hujus tomi.

Caput I. Prolegomena ad quattuor vota priora primae partis.

1. Ad primum votum (De novo concilio non indicendo).
2. Ad secundum votum (Quomodo haeretici audiendi in concilio).
3. Ad tertium votum (Quid sit definitum, quid definiendum).
4. Ad quartum votum (De minuta bullae indictionis concilii).

Caput II. Prolegomena ad quintum votum de calice laicorum.

1. Status quaestionis historiens.
2. Ordo rerum quae in disputatione exponuntur. Varia ad eandem pertinentia illustrantur.
3. Historia ejusdem controversiae de calice laicorum post Lainii orationem.

Caput III. Prolegomena ad reliqua quinque documenta primae partis.

1. Observatio generalis.
- 2.—3. Ad documentum VI. (De reformatione papae per concilium) et documentum VII. (Papaem regere *universalem ecclesiam*).
4. Ad documentum VIII. (Contra haereticos Galliae).
5. Ad documentum IX. (De indulgentiis).
6. Ad documentum X. (De Joan. Grimani patriarchae doctrina circa praedestinationem).
7. Ad documenta XI. et XII. (De justitia imputata. Vota selecta).

Caput V. Prolegomena ad Disputationes et morales instructiones secundae partis.

I.

Vota et dissertationes,
quae ad concilium Tridentinum pertinent.

	Pag.
I. An nondum finito concilio Tridentino novum concilium oecumenicum sit indicendum	1
II. An et quomodo audiendi sint in concilio haeretici, disputandumve sit cum eis	17
III. Quidnam sit definitum in concilio Tridentino et quid supersit definiendum	21
IV. De Pii Papae quarti bulla celebrationis concilii „Ad concilii regimen“ de die 29. Novembris 1560	21
V. Consultatio de calice laicis porrigendo	24
Caput I. Status quaestionis	24
„ 2. Si calix concedendus est, utrum concedendus sit per summum pontificem, an per concilium	27
„ 3. Praemittenda quaestioni priori, in qua disputatur, an <i>generalis</i> concessio calicis fieri debeat	29
„ 4. Demonstratur generalem concessionem fieri non debere	33
„ 5. Supponenda ad decidendam alteram quaestionem, scil. an <i>particularis</i> usus calicis concedendus sit	37
„ 6. Rationes contra particularem concessionem stabiluntur	40
„ 7. Aliae rationes	47
„ 8. Respondetur ad argumenta, quae particularem concessionem calicis suadere videntur	55
„ 9. Alia adversariorum argumenta expenduntur. Conclusio	64
„ 10. Votum de decreto calicis mutato	69
„ 11. Votum de decreto iterum correcto	71
„ 12. Votum in solenni sessione datum; ejus rationes	73
VI. An pontifex reformandus sit per concilium	74
Caput I. Quod id fieri non possit de jure	75
„ 2. Quod de facto nunquam fiet ac ne fieri quidem potest	83

	Pag.
„ 3. Quod nulla sit necessitas	85
„ 4. Quod nulla sit utilitas, atque adeo quod multae sequantur inutilitates atque detrimenta, si ita fiat	86
VII. Auctoritates, quae dicunt, papam regere aut pascere universalem ecclesiam	89
VIII. Contra haereticos Galliae perturbatores	
1. Ragionamento alla regina contro Pietro Martire	94
2. Adhortatio ad principem Condaem ad rem concilii Tridentini promovendam	103
3. Commentarius, ne templa haereticis concedantur, admonens	105
IX. De indulgentiis quaestiones quinque (occasione executionis decreti Tridentini)	111
1. Quaestio. Quae causa dicatur magna pro danda indulgentia plenaria	112
2. „ Quibus verbis debeat concedi indulgentia pro defunctis	117
3. „ Quidnam sit agendum de jam concessis indulgentiis	125
4. „ An verba <i>de injunctis poenitentis</i> debeant adjungungi concedendis indulgentiis	126
5. „ Quid de indulgentiis, quae conceduntur coronis	131
X. Suffragium de Joannis Grimani, patriarchae Aquilejensis, doctrina de praedestinatione, in concilio Tridentino cum processu ejusdem patriarchae propositum	137
XI. Disputatio de iustitia imputata	
1. Status quaestionis	153
2. Argumenta pro sententia auctoris	158
3. Expenduntur argumenta ab adversariis in concilio prolata	166
XII. Vota theologica selecta ex actis concilii Massarellianis a Theiner editis	
1. De reali praesentia Christi in eucharistia	193
2. De sacramento poenitentiae	197
3. De sacrificio Missae	
A. Missa est verum sacrificium	204
B. De sacrificio a Christo in coena oblato	212
4. De reformatione ecclesiae	
A. Primum votum de reformatione	214
B. Alterum votum de reformatione	221

II.

Disputationes morales. Instructiones.

	Pag.
I. Disputatio de usura et variis negotiis mercatorum	227
Caput 1. Quanti momenti sit res, de qua agitur	227
" 2. Qualis debeat esse doctor rei propositae	229
" 3. Qualis auditor	231
" 4. Disputationis divisio	233
" 5. Definitio usurae	234
" 6. Usuram vetari lege tum divina tum humana	236
" 7. Usuram vitam esse lege naturali	238
" 8. Quam noxia sit usura	241
" 9. Casus, qui videntur usurarii et non sunt	243
" 10. Casus usurarii, qui tales ex usurae definitione cognoscuntur	254
" 11. De usura in cambiis. Definitio	258
" 12. Quotuplex sit cambium	259
" 13. Quanam species contractus sit cambium	261
" 14. De fine cambii	262
" 15. Quomodo cognosci possit, an cambium licitum sit necne	264
" 16. Applicatio methodi dictae ad genera cambiorum varia	266
" 17. Genera cambiorum illicita	269
" 18. Genera dubia cambiorum. Divisio	273
" 19. Quomodo fiat cambium Besanonsis, quod illicitum esse probatur	274
" 20. Dilantur argumenta in favorem cambii Besanonsis prolata	285
" 21. Quam novicium sit idem cambium	288
" 22. Quomodo cambium Besanonsis possit corrigi	290
" 23. Rationes contra cambium Besanonsis correctum solvuntur	291
" 24. Reliqua genera cambiorum dubia	294
" 25. Usura in venditione ad tempus vel anticipata solutione	298
" 26. De emptione anticipata solutione	309
" 27. Remedia contra usurae vitium	313
" 28. Conclusio	320
II. Tractatus de simonia ad Paulum Papam Quartum.	
Caput 1. Licet pro usu potestatis spiritualis aliquid accipere ad sustentationem ministri	322

	Pag.
Caput 2. Non licet accipere commodum quasi pretium usus potestatis spiritualis	326
" 3. Ea quae obijci solent expenduntur	345
" 4. Non licet accipere pro usu gratiae vel potestatis spiritualis commodum temporale in certa summa taxata juxta gratiae qualitatem, etiamsi non ut pretium accipiatur	349
" 5. Objectiones nonnullae diluuntur	371
" 6. Conclusio	380
III. De vectigalibus quaestionibus theologiac.	
Caput 1. Varia genera exactionum	383
" 2. Sententiae doctorum de conditionibus ad justitiam exactionum necessariis	384
" 3. Nostra sententia	393
" 4. Objectiones aliquae rejiciuntur	399
IV. De beneficiis ecclesiasticis instructio ad usum confessoriorum.	
Caput 1. De pluralitate beneficiorum	401
" 2. De residentia	410
" 3. De pensionibus	414
V. De muneribus episcopalibus rite obeundis instructiones diversae.	
Caput 1. Instructio visitationis dioecesium	417
Quae interroganda sint circa simplicem clericum	421
Quae circa parochum aut alium clericum habentem beneficium aut beneficia	424
De casibus reservatis	428
De irregularitate, de conacionatoribus, circa ecclesiam	429
Circa monasteria monialium, hospitalia, scholas congregationes et populum	431
Circa meretrices. De praeceptis ecclesiae. Circa Hebraeos, infideles, zingaros etc.	432
" 2. De officio examinatoris	435
De titulo ordinandorum	436
De aetate et tempore ordinandorum	436
De impedimentis ordinandorum	437
De scientia examinandorum	440
VI. Institutionis scholaris christiani lineamenta	442
Caput 1. De his quae ad religionem spectant	447
" 2. De natura apta	455
" 3. De exercitiis	462
" 4. De adminiculis externis	463

	Pag.
VII. De fuce et ornatu mulierum	464
Caput 1. Quo sensu a nobis vox fuci et ornatus sumatur	464
" 2. De ornatu moderato et de excessivo	465
" 3. Quando ornatus et fucus licite adhiberi possit	465
" 4. Quando venialiter per fucum et ornatum peccetur	468
" 5. Saepe peccata mortalia per fucum et ornatum committuntur	469
" 6. Rationes pro fuce vel ornatu superfluo considerantur	485
" 7. Remedia contra abusum fuci et ornatus	495
VIII. Documenta ad bene interpretandam scripturam sacram	501
X. Monita pro iis, qui concionandi munus suscipiunt	506
X. Ex lectionibus de oratione	
Lectio 20	543
Lectio 21	549
Specimina diversa ex aliis lectionibus de oratione	555
Index nominum utriusque tomi	561

Prolegomena ad alterum tomum.

Caput I. Prolegomena ad quattuor vota priora primae partis.

Quattuor haec scripta eatenus cohaerent, quatenus omnia ad praeparationem concilii Tridentini denuo aperiendi spectant. Pius papa IV. vixdum ad solium pontificium eVectus erat die 26. Decembris 1559, quum statim, consultore et adjutore sancto suo nepote ac secretario status, Carolo Borromaeo, apud animum suum statuit concilium oecumenicum ad optatum finem perducere. Et sane magno huic pontifici Deus reservatam voluit gloriam, victis tandem maximis difficultatibus, conficiendi negotii, quod supra quam dici potest religioni christianae salutare erat.

Primum votum ad unam ex istis difficultatibus pertinet. Mota haec erat ab aula caesarea, atque in eo consistebat, quod imperator, secus ac papa intendebat ac res ipsa postulabat, omnino vellet, ut concilium indiceretur non tanquam continuatio synodi anno 1552 suspensae, sed tanquam novum, proprium atque a priore distinctum concilium; idque propter protestantes fieri debere aiebat. Ejus consilarii quippe, partim oculati protestantes¹⁾, ipsi persuaserant, non venturos esse protestan-

¹ Cf. Janssen J., Geschichte des deutschen Volkes tom. IV. (Freiburg 1885) p. 122.